

Jaarverslag 2018 en vooruitblik 2019

Algemeen

Vanwege de ANBI status van het Bibliotheekfonds zijn we verplicht ieder jaar een financiële verantwoording te publiceren op het internet. Daarbij hoort ook een nota over het te voeren beleid in het komende jaar en een begroting. Dat gebeurt in dit document. Het bevat niet alleen de financiële verantwoording, maar ook achtergrondinformatie over de ontwikkeling van de inkomsten: wat dragen de kerken bij, hoeveel komt van de particulieren? Tenslotte is er een begroting gemaakt voor 2019.

1 Financieel overzicht

2.1 Balans en resultatenrekening

Balans per 31/12/2018

Activa		Passiva	
ING zakelijke rekening	2179,13	Bankkosten 4e kwartaal 2018	208,71
ING spaarrekening	29771,32		
Te ontvangen rente 2018	10,76		
Nog te ontvangen:		Nog af te dragen TU 2018	34500,00
		Algemene reserve	436,00
- Wetsinge Sauwerd	20,20		
- Vrouwenpolder	7,50		
- Groot Enschede	1500,00		
- Pijnacker	70,00		
- Leeuwarden	1075,00		
- Bussum Huizen	400,00		
- Roodeschool	110,80		
Totaal activa	35144,71	Totaal passiva	35144,71

Resultatenrekening over 2018

Baten		Lasten	
Ontvangen giften	39929,12	Bankkosten	403,64
Rente over 2017	10,76	Druk- en verzendkosten	2228,82
		Algemene onkosten	162,84
		Afdrachten TU	34500,00
		Buitengewone lasten 2017	2658,00
		Resultaat	-13,42
Totale inkomsten	39939,88	Totale uitgaven	39939,88

Er zijn nogal wat verschillen met 2017; toen kwam er ruim 50 duizend euro binnen aan giften, dat is bijna 18 duizend meer dan in 2018. Verder is er nu een post Buitengewone lasten 2017 van 2658 euro. Dit betekent dat de afdrachten aan de Theologische Universiteit spectaculair zijn gedaald met 20 duizend euro.

Buitengewone lasten 2017 komen geheel voor rekening van een heffing van de belastingdienst over een ontvangen legaat in 2017. Dit vertekent dus de situatie ten opzichte van 2017. Zonder dit legaat zouden de inkomsten in 2017 ongeveer 48 duizend zijn geweest; dat is nog steeds 8 duizend meer dan in 2018.

De uitgaven in 2018 zouden zonder de extra belasting 2500 lager zijn; dit betekent dat zonder deze incidentele baten en lasten de totale afdrachten 'slechts' 7500 euro lager zijn dan in 2017.

Begroting voor 2019

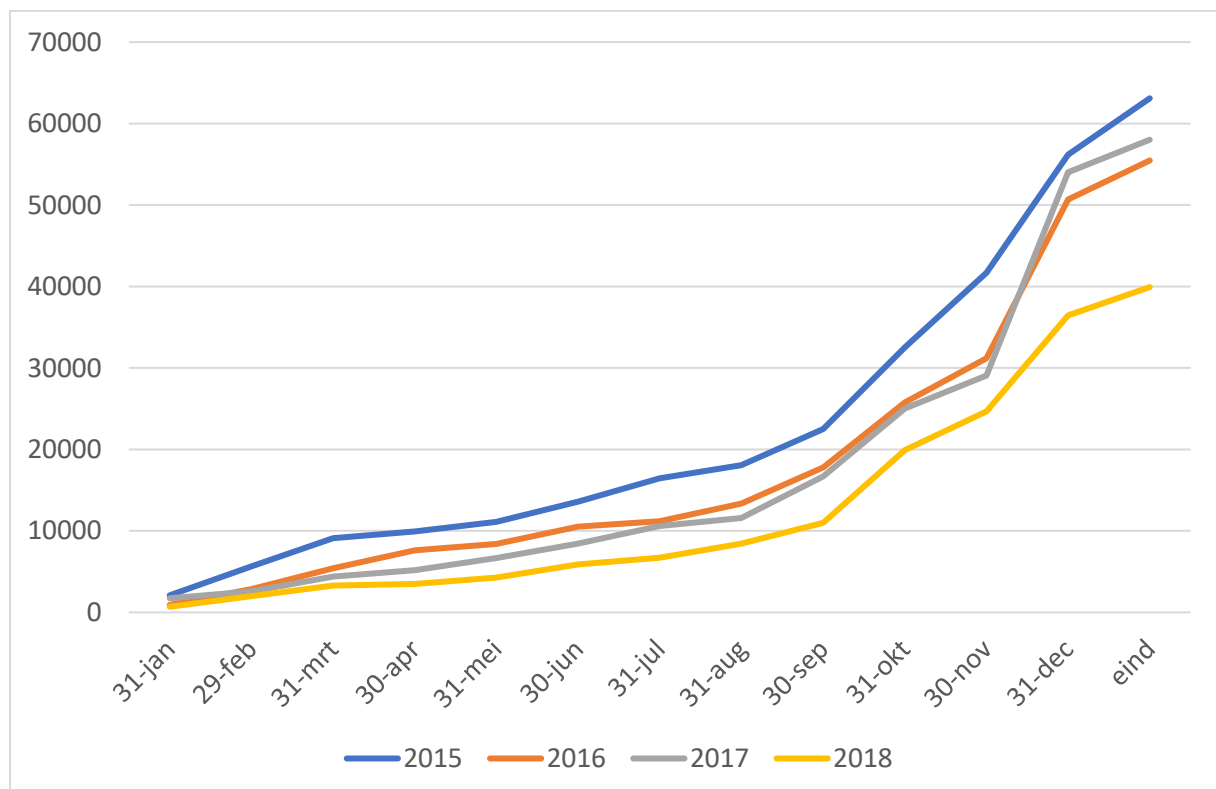
Baten		Lasten	
Giften en rente	40000	Bankkosten	450
		Druk- en verzendkosten	2400
		Algemene onkosten	100
		Afdrachten TU	37000
		resultaat	50
Totale inkomsten	400000	Totale uitgaven	400000

De begroting is voorzichtig optimistisch. Aangenomen is dat de giften op peil blijven, nu de kerken zijn geïnformeerd over de financiële verplichtingen. De verwachte afdrachten komen dan iets hoger uit dan in 2018. De situatie per eind april 2019 laat zien dat kerken bezig zijn met een inhaalslag. De begroting is dus wellicht wat te pessimistisch.

1.2 Historisch overzicht 2015 - 2018

Uit een grafische weergaven van de maandelijkse giften over de laatste vier jaar komt een dalende tendens naar voren. Zie onderstaande figuur.

Figuur 1 Overzicht stand van de giften, per maand, euro's voor 2015-2018

Het laatste meetpunt voorbij december ('eind') bevat ook giften van kerken die net na de jaarwisseling binnenkomen, maar die nog betrekking hebben op het vorige jaar. Deze staan ook op de balans onder de post: nog te ontvangen.

Onderstaande tabel specificeert de ontvangen giften naar bron: kerken en particulieren.

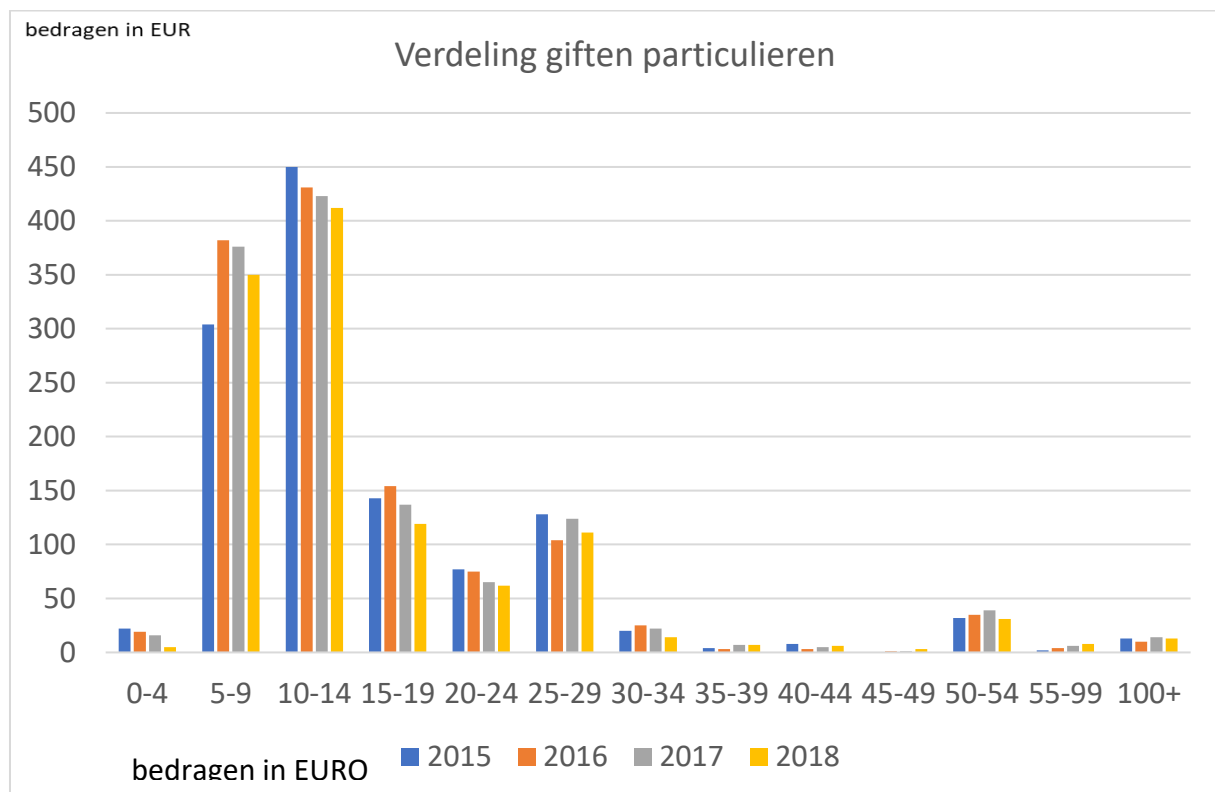
Tabel 1: Giften 2015 - 2018 naar herkomst

		2015	2016	2017	2018
giften	totaal	63103	55470	58019	39929
waarvan:	kerken	44825	36448	30196	20757
	particulieren	18278	19022	27822	19172
aantal giften particulieren		1203	1246	1235	1141
gemiddelde gift per adres		15	15	23	17
idem, zonder giften > 500		15	14	14	15
Aantal bijdragen van kerken		95	83	80	64

Particuliere giften

Het valt op dat het bedrag van deze giften behoorlijk stabiel is. Na correctie voor het legaat komt 2017 ook uit op ongeveer 18 duizend euro. Ook de verdeling van de particuliere giften naar grootte blijft ongeveer gelijk, zoals blijkt uit onderstaande grafiek. Deze geeft per grootteklasse het aantal bijdragen voor drie jaren. Aan de onderkant (giften tot 9 euro) is de grafiek wat vertekend, omdat sommigen hun bijdragen gespreid over het jaar overmaken. Het blijkt wel dat het gros (veel) meer geeft dan de minimale bijdrage van 7 euro per adres. Een eventuele verhoging van dit adviesbedrag heeft dus maar een beperkt effect.

Grafiek 2 Verdeling giften van particulieren naar grootteklassen, 2015 - 2018

Bijdragen van kerken

Bij de kerken is opnieuw een flinke achteruitgang zichtbaar. Het giften afkomstig van kerken daalde met 20% ten opzichten van 2018; hier zitten ook nog dubbeltellingen in omdat sommige kerken meer dan één keer per jaar een bijdrage overmaken. Het totale bedrag aan giften zakte zelfs met één derde. Dit blijkt ook uit de onderste rij in Tabel 1.

Vorig jaar is, op grond van deze dalende tendens, besloten om alle kerken die geen bijdrage hebben geleverd een brief te sturen met het dringende beroep aan hun verplichtingen te voldoen. Deze brief is begin januari 2019 verstuurd. Het is na 2 maanden nog te vroeg om het effect hiervan in te schatten, maar het aantal kerken dat in de eerste twee maanden een gift overmaakte vertoont een duidelijke stijging.

Hoe effectief zijn acceptgiro's ?

Uit een aantal kerken komen geluiden dat het systeem van acceptgiro's om particuliere giften in te zamelen 'niet meer van deze tijd' is. Het is in de praktijk lastig om met een beter alternatief te komen. Misschien moeten we eens nadenken over (ondersteunende) alternatieven.

Intussen is het wel handig om eens te zien wat het systeem aan giften oplevert per verstuurde acceptgiro. Zie onderstaande tabel voor een overzicht.

Tabel 2 Effectiviteit acceptgiro's

	2015	2016	2017	2018
Aantal verstuurd	13455	12770	12770	12165
Aantal giften, particulier	1203	1246	1235	1141
Succespercentage	8,9%	9,8%	9,7%	9,4%

Ruwweg 1 op de 10 verstuurde acceptgiro's leidt tot een gift. Negentig procent verdwijnt dus in de prullenbak. Daar komt bij dat lang niet iedereen dit betaalmiddel ook werkelijk gebruikt: een groot deel van de giften gaat via internetbankieren. Voor het gemak gaan we ervan uit dat ook deze mensen een acceptgiro hebben ontvangen. Dit is waarschijnlijk een overschatting: in sommige gemeenten lopen ook de directe particuliere giften via een correspondent, soms door een stukje in het kerkblad of het jaarboekje. De werkelijke succespercentages liggen dus nog lager dan de tabel aangeeft.

Hoe zit het met de kosten? Ook dit is niet precies te berekenen. Als we alle kosten van het betalingsverkeer toerekenen aan particuliere bijdragen, zijn de totale kosten van drukken, verzenden en betalingsverkeer ongeveer 2,25 euro per effectieve acceptgiro; dat is ongeveer 14% van de gemiddelde gift.

2 Vragen en actiepunten

1. Nadenken over het systeem van acceptgiro's. Is er een goed alternatief?
2. Tekst voor acceptgiro's 2019.